

BORGERMØDE OM ÅRHUSGADEKVARTERET I NORDHAVN

Det følgende er "fluernes" opsamling fra de fem tema-debatter på borgermødet om Århusgadekvarteret i Nordhavn den 31. august.

TEMA : VIRKSOMHED I NORDHAVN

Debatten under erhverv kan overordnet opdeles i fire tematikker. Generelt var mange af deltagerne interesseret i meget specifikke spørgsmål, ligesom der var en del af de eksisterende erhvervsdrivende i området, som ville høre til deres egen specifikke situation. Mange blev derfor henvist til By & Havn i forhold til at få afklaring omkring implikationerne for deres virksomhedsgrund. De skeptiske spørgsmål gik mest på, hvordan man vil tage ved lære af tidligere byudviklingsprojekter i København, samt udfordringerne ved at indlede et så ambitiøst projekt i krisetider.

1. Lærer vi af erfaringer fra andre områder?

- Der blev udtrykt en frygt for at Nordhavn kan ende som en spøgelsesby efter lukketid på trods af ambitionerne om blandet byggeri.
- I forlængelse heraf blev der spurgt til, hvordan man helt konkret vil forhindre at forholdet mellem erhverv og bolig ikke skævvrides, især hvis der indledningsvis er stor efterspørgsel efter den ene, men ikke den anden.
- En anden bekymring gik på om hele området bare kommer til at ligne hinanden og her fik deltagerne at vide, at der vil komme krav til facadevariation o. lign. for netop at modvirke sådan en tendens.
- Sidst var mange fra de kreative erhverv interesseret i, om der også vil være et sted for dem i Nordhavn – eller om det vil blive for dyrt. I samme ombæring var der også interesse omkring, hvorvidt der vil blive gjort plads til midlertidig erhverv under byggeperioden.

2. Erhverv men hvilket erhverv?

- Sammenhængen mellem byggeri og erhverv stod også højt på listen over spørgsmål. Her blev deltagerne lovet, at der ikke kommer et nyt Fields i Nordhavn på samme måde som man fokuserer på at få mere detailhandel til området.
- I forhold til detailhandel blev det diskuteret, hvordan man opnår den rigtige balance. Der var enighed omkring at butikker er et krav for byliv, hvilket kan tiltrække flere borgere. Omvendt kræver detailhandlen en kritisk masse før et område bliver attraktivt. Netop det modsætningsforhold skal løses, hvis man ønsker et varieret byliv i Nordhavn.
- Sidst blev der spurgt til om der er tænkt større kulturelle institutioner ind i Nordhavnsprojektet. De kunne netop være en driver, der kan tiltrække både beboere og erhverv.

3. Hvad med de nuværende erhvervsdrivende?

- Mange af de eksisterende erhvervsdrivende var interesseret i deres situation under byggeriet. Primært hvordan logistikudfordringer vil blive løst. Både i forhold adgang for kunders og varer. Det blev gjort klart, at projektet ikke kan afvikles uden gener, men der selvfølgelig vil blive taget hensyn til de eksisterende erhvervsdrivende.
- Enkelte var derudover bekymret for om mange af de klassiske maritime erhverv vil gå tabt i Nordhavnens omdannelse.

4. Byggeri i krisetider

- Sidste tema der blev taget op var, hvordan man vil tage højde for den finansielle krise i udviklingen. F. eks. i forhold til, hvordan man vil sælge grundene og til hvem. Det faktum at Nordhavnen vil blive udviklet i mindre etaper kombineret med en intention om, at der ikke bliver bygget før grundene er solgt bør kunne muliggøre at Nordhavn udvikles et balanceret tempo, der svarer til markedets behov.

TEMA : 'HJEMME I NORDHAVN'

Det følgende er opfordringer, der blev givet fra borgerne til kommunens repræsentanter:

Indsæt cykelkældre:

Sørg for at det er let parkere sin cykel i et sikkert lokale.

Tillad husbåde:

Styrk havnelivet i Nordhavn ved at gøre plads til husbåde.

Fortsæt Århusgade over jernbanesporet:

Hvad bliver der gjort for at Nordhavn bliver opfattet som en forlængelse af Østerbro? Lige nu er der en stor adskillelse med jernbanesporet og motorvejen.

Gør plads til idrætten på land (i de næste faser):

Vi mangler ordentlige sportsfaciliteter til håndbold, volleyball etc. Hvad er planerne for sportsfaciliteter i Nordhavn?

Vi vil gerne have højhuse og skyskrabere:

København behøver ikke at være bange for skyskrabere. Nordhavn er det oplagte sted at have skyskrabere, der byder skibe velkommen. Skyskraberen kan også være med at give Nordhavn en ny identitet.

Prioriter små lejligheder:

Glem ikke, at vi er mange enlige københavnere, der gerne vil bo i nye lejligheder ved vandet.

Giv mulighed for urban gardening:

Kan fællesskabet på Nordhavn ikke være anderledes end i resten af København? Fx urban gardening?

Skab senior bofællesskaber:

Giv de ældre mulighed for også at bo i de nye områder ved vandet.

Bofællesskaber for alle generationer:

Nordhavn skal repræsentere København med alle de forskellige aldersklasser der findes.

Integrer skæve elementer:

Giv plads til at Københavns skæve elementer kan trives. Bylivet må gerne være upoleret.

Vægt kulturlivet højt (faciliteter):

Sørg for at der er kulturfaciliteter, så vi ikke står samme sted som Ørestad.

Sikr en handelsgade:

Begræns dispensationerne som gives til bygherrer, der kun vil bygge boliger. Vi vil ikke have samme bebyggelse som det nye Islands Brygge.

Sørg for at der også er gårdrum:

Vi elsker gårdrummene, hvor alle kan være ude og samtidig inde.

Kræv boligpligt:

Sørg for at folk der køber lejlighederne rent også bor der. Ellers bliver det tomt og fællesskabet reduceres.

Gør plads til fritidsaktiviteter ved vandet:

Kajakker, robåde og sejlbåde bør kunne få plads i Nordhavn.

Få balance mellem institutioner og boliger:

Sørg for at der institutionspladser i Nordhavn. Vent ikke for længe med at bygge institutioner.

TEMA: BÆREDYGTIG NORDHAVN

Generelt var der stor interesse/bekymring for om den nye bydel i Nordhavn kommer til at være bæredygtig nok. Herunder knyttede sig følgende spørgsmål fra de fremmødte borgere:

- Hvorfor skal fjernvarme være med til at opvarme Nordhavn? Er det en fremtidssikker energikilde/energidistribution?
- Hvorfor har man ikke indtænkt solceller i arkitekturen ved at prioritere sydvendte gavle og beklædning af disse med solceller?
- Når nu vindmølleprojektet ud for Nordhavn ikke bliver til noget, kunne det så være en mulighed at inkorporere små vindmøller i bygningsmassen (eksempliceret ved et vindmølleprojekt i Chicago)?
- Hvorfor kommer genanvendelse af regnvand ikke i 1. byggefase, men først i 2. byggefase?
- Hvornår bliver det i givet fald muligt at lave anlægsloven om ifht. det skrinlagte vindmølleprojekt ud for Nordhavn?

Co2-udledningen og bæredygtigheden under selve byggefasen blev også berørt:

- Er der lavet beregninger på den samlede Co2-udledning under byggeriet?
- Hvor meget skal søvejen benyttes ifht. ind- og udslibning af byggematerialer og byggeaffald, og hvad er de eventuelle. fordele/ulemper ved at benytte vandvejen?

Social bæredygtighed i Nordhavn var ligeledes et tema for nogle af de fremmødte – opsummeret herunder i følgende spørgsmål:

- Hvordan sikrer man sig, at det hele ikke bliver for pænt og poleret? Kunne man eksempelvis ikke lade sig inspirere af boformerne på Christania, så der også bliver plads til 'skæve livsformer'?

Der var desuden interesse for, hvad beboerne i den kommende bydel selv, via aktive valg, kan gøre for at Nordhavn bliver endnu mere bæredygtig. Af debatten fremgik det, at de kommende beboere på frivillig basis kan søge grønne puljer, der eksempelvis kan støtte 'urban farming' - havebrug på bydelens grønne tage.

TEMA : FRA PLAN TIL VIRKELIGGØRELSE

Generelt var der stor spredning i spørgsmålenes karakter, men der blev gennemgående kredset om, hvordan man i planlægningen vil sikre, at der også bliver plads til kvaliteter som kulturliv, varierede former for liv på vandet og andre ikke direkte kommercielt betingede funktioner. Sessionen havde i høj grad præg af opklarende spørgsmål og i mindre grad af konkrete forslag.

Nogle af de gennemgående spørgsmål var :

- *Kulturlivet*
Hvordan vil man sikre, at der bliver plads til kulturliv og ikke kun boliger og erhverv?
- *Livet på vandet*
Hvordan vil man sikre et rigt liv på vandet – ikke kun kajaksejllads, men også andre former for aktiv udnyttelse af vandet ? Herunder også historiske og formidlingsmæssige aktiviteter som fx ubåde og andre historiske skibe.
- *Den økonomiske virkelighed*
Hvordan vil man sikre, at alle planens kvaliteter også bliver til virkelighed i disse økonomisk trængte tider? Kan man overhovedet skaffe investorer til de ambitiøse planer eller kommer man til at ende med en bydel, der kun bliver delvis realiseret?
- *Familieliv*
Bliver der bygget institutioner ?

Derudover var der en lang række enkeltstående kommentarer, der ikke forbandt sig til et tema, bl.a.

- *Århusgade*
Skal der ske noget med resten af Århusgade-strækket ?
- *Bygge nyt oven på gammelt*
Hvad er retningslinierne, hvis man vil bygge nyt oven på gammelt og hvornår kan man gå i gang ?

TEMA: TIL & FRA NORDHAVN

De vigtigste spørgsmål og bekymringer i forhold til den fremtidige infrastruktur for de fremmødte var trafikbelastningen under byggeriet og den efterfølgende belastning fra containerhavnen og krydstogtskibene. Dernæst kredsedes de fremmødte med nysgerrige spørgsmål til havnetunnelen, den mulige metrostation og trafikforholdene omkring Nordhavnstation. Der var en generel tilfredshed med at kunne få konkrete svar på en lang række faktuelle forhold. Der kom enkelte nye ideoplæg frem under diskussionen, så som at tilbyde krydstogtpassagerne bycykler frem for busser m.m. til centrum.

Følgende gennemgående spørgsmål og bekymringer er relevante at notere:

- Der blev udtrykt stor nervøsitet for trafikbelastningen fra krydstogtskibe og særligt belastning fra containerhavnen, hvor den mulige havnetunnel blev bragt i spil som et løsningsscenario.
- Adgang til og fra Nordhavn station var et gennemgående spørgsmål, herunder at få belyst de trafikale adgangsforhold i fremtiden til særligt Århusgadekvarteret.
- Naboer og brugere af området udtrykte behov for rettidig information om hvor og hvornår byggeriets etaper igangsættes, herunder særligt information om larm og eventuelle trafikale gener på de eksisterende veje og trafikale forhold
- Repræsentanter fra erhvervslivet udtrykte nervøsitet for mobiliteten og adgangen mellem holmene og var bekymret for dels om kunderne kunne finde frem til dem, samt hvordan varer

kunne leveres. Desuden blev betalingsringen og særligt uvisheden omkring den gjort til et tema for hvad den kan få af betydning for Nordhavnens erhvervsliv.

- Det var mange opklarende spørgsmål til både havnetunnelen og Metroen, som primært var af faktisk nysgerrighed og ikke bekymring.
- Der blev udtrykt nervøsitæt for at ejendomspriserne i området ville falde mens byggeriet stod på. Det kom primært som konstateringer og ikke protester.